

РЕШЕНИЕ

№ 485

гр. Пловдив, 18.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Н. Дзивкова Рашкова
Членове: Виделина Ст. Куршумова
Стойчева
Дафина Н. Арабаджиева

при участието на секретаря Бояна Ал. Дамбулева
като разгледа докладваното от Надежда Н. Дзивкова Рашкова Въззивно гражданско дело № 20215300503008 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 на ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от Р. З. К. против Решение № 261875/02.07.2021г., пост. по гр.д.№ 3821/2020, ПдРС, с което е обявен за относително недействителен спрямо Е. Г. Г., по иск с правно основание чл. 135, ал. 1 от ЗЗД, предявен от Е. Г. Г., против З. К. К. и Р. З. К., договор за дарение, обективизиран в нотариален акт за дарение № *** по нот.д. № *** от 05.06.2019 г. на нотариус Радилена Ставрева с рег. № 641 при НК, по силата на който З. К. К. дарява на Р. З. К. следния недвижим имот: ½ ид.ч. от самостоятелен обект в сграда с идентификатор № 56784.530.2332.2.10 по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед № РД-18-48/03.06.2009 г. на изпълнителния директор на Агенция по геодезия, картография и кадастър, с адрес на имота гр. П., ул. ***, апартамент 30, който самостоятелен обект се намира в сграда 2, разположена в поземлен имот с идентификатор № 56784.530.2332, с предназначение на самостоятелния обект – жилище, апартамент, състоящ се от три стаи и кухня, с брой нива на обекта: 1, с площ от 68, 43 кв.м., с прилежащи части: избено помещение № 10 със застроена площ от 3, 71 кв.м., при граници: изба № 9 и коридор, заедно с 1, 776 % ид.ч. от общите части на сградата и от правото на строеж върху мястото, ниво 1, при съседни самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж с идентификатор № 56784.530.2332.2.11 и с идентификатор № 56784.530.2332.2.9, под обекта - с идентификатор

№ 56784.530.2332.2.6 и над обекта - с идентификатор № 56784.530.2332.2.14, като са присъдени и разноски.

Жалбоподателят Р.К. поддържа, че решението е неправилно и незаконосъобразно поради нарушения на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила. Сочи, че съдът неправилно се е позовал на съдебна практика, според която ответниците в производство по Павлов иск не могат да противопоставят доводи за симулативност на атакуваната сделка. Освен това счита същата за неправилна, доколкото според нея по силата на чл.17, ал.2 и 3 от ЗЗД е дадено предпочитание на третите лица и кредиторите пред страните по привидната сделка, като това правило е приложимо и спрямо кредитора-ищец по иска по чл.135 от ЗЗД, доколкото същият е добросъвестен към момента на вписване на исковата молба за обявяване на относителна недействителност и положението му е аналогично на кредиторите на приобретателя по чл.17, ал.3 от ЗЗД. Счита, че липсва правно основание за прилагане на закона по аналогия. Развива доводи, че вписването за установяването на привидността произвежда спрямо третите лица единствено действието посочено в същата разпоредба / чл.114, б.А от ЗС и чл.17, ал.2 и 3 от ЗЗД/. Счита, че доколкото искът по чл.135 от ЗЗД е предназначен да даде защита на кредитора на прехвърлителя, в ал.1 изрично е уредена защита на трети добросъвестни лица, придобили възмездно права от него преди вписване на исковата молба за обявяване на недействителността. Развива подборни съображения за действието на вписването на исковата молба и прави разграничение между правата по чл.135 от ЗЗД и чл.17 от ЗЗД, като счита, че нормите са различни и е неуместно да се търси аналогия между тях и да се извършва тълкуване по аналогия. В този смисъл счита, че е нарушен чл.5 от ГПК, т.к. съдът не е решил делото според точния смисъл на законите. Излага съображение и относно неправилата преценка на представеното по делото обратно писмо, подписано от двете страни по атакуваната сделка. Посочва, че същото следва да бъде подписано единствено от страните по симулативната сделка, като не е необходимо да има достоверна дата, доколкото може да бъде съставено по всяко време. Поддържа, че от събраните по делото доказателства се установява относителна симулативност и уговорките и вида на прикритата сделка. При това положение следва да бъде установено незнанието у приобретателя за увреждането на третото лице. Поддържа, че това също се установява от събраните по делото доказателства. Моли първоинстанционното решение да бъде отменено и вместо това да бъде постановено ново такова, с което се отхвърли предявения иск. Претендира разноски.

Задължително необходимият другар на жалбоподателя - З. К. К. не е обжалвал решението, но с оглед процесуалното си положение е конституиран в процеса като жалбоподател. Същият не е взел становище.

Въззиваемата страна Е. Г. Г. оспорва подадената въззивна жалба, като поддържа, че по делото се доказва наличието на елементите от фактическия състав на нормата на чл.135 от ЗЗД, поради което и правилно е уважен иска. По отношение на доводите за относителна симулация на атакувания договор за дарение като прикриващ договор за покупко-продажба, счита че подобно възражение не може да бъде противопоставяно на трети лица, а само по

искове между страните по прикритата сделка. Поддържа като правилна практиката, че се запазват правата, придобити от трети добросъвестни лица от приобретателя преди вписване на исковата молба за разкриване на симулацията, като същата не може да им бъде противопоставена, включително и на кредитора, предявил иск по чл.135 от ЗЗД. Позовава се на изобилна практика на ВКС. Отделно от това поддържа и че по делото не се установява категорично оборването на презумпцията по чл.135, ал.2 от ЗЗД. Моли за потвърждаване на обжалваното решение. Претендира разноски.

Жалбата е подадена в срока по чл.259 от ГПК, изхожда от легитимирано лице – ответник, останал недоволен от обжалвания съдебен акт, откъм съдържание е редовна, поради което и се явява допустима.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, намери за установено следното :

Съгл. нормата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно само по въпроса относно валидността и допустимостта в обжалваната част на постановеното решение. Правилността на решението се проверява с оглед наведените доводи във въззивната жалба.

По отношение на валидността и допустимостта на постановеното решение, съдът намира, че същото е постановено от родово и местно компетентен съд, по иск, който му е подсъден, произнесъл се е в законен състав и в рамките на изложените фактически твърдения и е дал търсената защита.

Предявен е иск с пр. осн. чл.135 от ЗЗД – за прогласяване на относителна недействителност на сделка, за която кредиторът на прехвърлителя твърди да го уврежда. Така, за да бъде уважен подобен иск, ищецът следва да докаже следните факти - качеството си на кредитор, без да е необходимо вземането да е изискуемо и ликвидно; увреждащо действие за кредитора – всяко фактическо или правно действие, което затруднява или осуетява осъществяването на правата на кредитора; знание на длъжника за това, че има задължение към кредитора; времето на извършване на увреждащото действие – с оглед определяне на предпоставките по ал.1 или ал.3 на чл.135 от ЗЗД; при увреждащо действие след възникване на задължението – при възмездни сделки следва да се установи знанието на третото лице за увредата на кредитора, а при безвъзмездни сделки - знание за увреда не се изследва, т.к. е налице намаляване имуществото на длъжника; ако третото лице е роднина на длъжника – съпруг , низходящ, възходящ, брат, сестра, то знанието се презюмира.

От фактическа страна по делото първият елемент от нормата на чл.135 от ЗЗД – качеството кредитор за ищцата Г. се установява от представеното копие на решение по гр.д. №682/2019, ПдОС, с което З.К. е осъден да заплати на Г. сумата от 32000лв., ведно със законната лихва от 23.11.2016г., съставляваща обезщетение за неимуществени вреди от причинен деликт в периода 19-22.11.2016г. Представено е и копие от присъда по нохд№7568/2017, ПдРС, с която е признат за виновен и осъден за извършването на същия деликт. Във въззивното производство не се повдига спор по този елемент от фактическия

състав, поради което и съдът няма да излага допълнителни съображения.

По отношение на увреждащото действие, което ищецът следва да докаже, за да бъде уважен предявения от него иск, следва да се отбележи, че това е винаги конкретно действие, сделката, плащането и другите отменени правни действия. Доказването следва да обхваща и времето на извършване на действието с оглед на разграничението между фактическите състави по чл. 135, ал. 1 ЗЗД и чл. 135, ал. 3 ЗЗД. В случаите, когато се атакува безвъзмездна сделка на длъжника, уреждането е винаги налице поради самия факт на извършването ѝ, т.к. се намалява длъжниковото имущество. В конкретния случай се атакува безвъзмездна сделка – дарение, извършено от длъжника Зл. К. в полза на сина му Р.К., материализирана в НА№ 17, т.2, д.203/05.06.2019г. на нотариус Радинела Ставрева. Същата е сключена след възникване на задължението. Доколкото процесната сделка е безвъзмездна, то тя се явява увреждаща кредитора на прехвърлителя, т.к. намалява неговото имущество.

Защитната тези на ответника Р. К., жалбоподател в настоящето производство е, че тази сделка е относително симулативна, прикрива договор за покупко-продажба, а той е добросъвестен и не е знаел за задължението на прехвърлителя. Домогва се до обявяване на осн. чл.26 във вр. 17 от ЗЗД на нищожност на явният безвъзмезден договор и разкриване на прикрития – за покупко-продажба, а след това и до оборване презумпцията по чл.135, ал.2 от ЗЗД за знание за увреждането, като докаже че той, макар и от кръга на лицата, които са близки родственици на прехвърлителя, поради което се предполага, че са недобросъвестни, не е знаел за съществуване на задължението. В подкрепа на това възражение е представено „обратно писмо“, в което З.К. и Р.К. декларират, че волята им при сключване на процесния договор за дарение е била за сключат договор за покупко-продажба и дарението прикрива този договор. По делото са събирани и гласни доказателства, относно обстоятелствата при сключване на договора.

Първоинстанционният е приел, че подобно възражение е недопустимо в производството по чл.135 от ЗЗД, доколкото същото е непротивопоставимо на ищеца-кредитор, който е вписал исквата молба преди вписване на иска за обявяване на нищожност на осн. чл.17 от ЗЗД – за разкриване на симулация и самият той е добросъвестен. Позовал се е и на съдебна практика – Р№266/18.03.2021, пост. по гр.д.№247/2020, IVг.о., ВКС. Във въззивната жалба се поддържат подробни оплаквания, че тази съдебна практика е приложена неправилно, както и че самата практика е неправилна.

Настоящата инстанция напълно споделя изводите на първостепенния съд относно недопустимостта на възражението на ответника за наличието на относителна симулация на атакуваната сделка – договора за дарение. Това е така, т.к. искът по чл.26 във вр. с чл.17 от ЗЗД подлежи на вписване, което има защитно-оповестително действие, което гаратнира правната сигурност в областта на сделките, които подлежат на вписване. Симулацията на една сделка може да бъде разкрита и чрез възражение, но само в процес между страните по сделката. Ответниците по иск по чл.135 от ЗЗД не могат да противопоставят на кредитора на прехвърлителя възражение за симулативност ако не са вписали исквата молба за разкриване на симулацията преди вписването на исквата молба по Павловия иск. Ако се приеме

обратното разрешение би се достигнало до злоупотреба с права, защото, както е посочил ВКС в свое О № 322/16.04.2020г., гр. д. № 4867/2019г., III г. о. - „, ако се зачете и уважи възражението за разкриване на симулация, решението по делото ще е без установително действие за факта на симулация по отношение на ищеца, но така също и спрямо кредиторите на приобретателя и лицата, с които той договаря относно имота. Поради което упражняването на правото чрез възражение за симулация, ще е в защита на чужди права - в полза на кредиторите на приобретателя и на лицата, с които той договаря (аргумент от чл. 17, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗД), и във вреда на кредитора на прехвърлителя на имота, който е вписал иска по чл. 135 ЗЗД и е създал непротивопоставимост по отношение на по - късно вписани актове“. Практиката еднозначно приема, че кредиторът на прехвърлителя има правното положение на третите лица, придобили добросъвестно от приобретателя при условията на чл.17, ал.2 от ЗЗД, т.е. симулацията може да бъде противопоставена само ако вписването на исковата молба за установяването ѝ предхожда придобиването на правата върху недвижимия имот от третото лице, а в случай на предявен иск по чл. 135 от ЗЗД - предхожда вписването на исковата молба за обявяване на относителната недействителност. В този смисъл са тълкуванията , дадени в Р№ 134/15.04.2015г.,гр. д. № 3288/2013г., IVг.о., ВКС, О № 654/01.08.2019 г., гр. д. № 653/2019 г., IV г. о., ВКС, О № 34/29.01.2018 г., т. д. № 2007/2017 г., I т. о., ВКС и др.

В настоящия случай ищецът – кредитор на прехвърлителя е добросъвестен, т.к. е вписал исковата молба по чл.135 от ГПК без наличие на вписана искова молба за разкриване на симулацията и при липса на данни той да е знаел за същата. Ето защо е недопустимо да му се противопоставя възражение за относителна симулация на атакуваната сделка като прикриваща договор за покупко-продажба.

В обобщение следва да се приеме за доказано по делото, че е налице увреждаща кредитора сделка – процесното дарение, която поради своя безвъзмезден характер намалява имуществото на длъжника.

По отношение на последния – субективен елемент от хипотезиса на нормата на чл.135 от ЗЗД – знанието на длъжника, съдът намира, че същото е следствие от съществуването на задължение, за което знае че не е удовлетворено. То не следва да се доказва с нарочни доказателства в случаите, при които длъжника има неудовлетворено задължение и извърши разпореждане със свое имущество. Не се изисква доказване на знанието на приобретателя при безвъзмездни сделки. Ето защо по настоящето дело не се нуждае от доказване знанието на длъжника З.К. за увреждането, доколкото срещу него е налице постановено както осъдително решение, така и присъда за причинения деликт.

Предвид изложеното съдът намира , че по делото се доказват всички елементи от фактическия състав на хипотезиса на чл.135 от ЗЗД, поради което и предявеният иск като основателен и доказан следва да бъде уважен .

Първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно и следва да бъде потвърдено изцяло.

На осн. чл.78 от ГПК жалбоподателят Р.К. следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на въззиваемата страна Е.Г. – АД“ Д., Д. и партньори“ адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗАдв за оказана безплатна правна защита във въззивното производство, сумата от 1323,56лв. с ДДС.

С оглед на изложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 261875/02.07.2021г., постановено по гр.д.№ 3821/2020, ПдРС .

ОСЪЖДА Р. З. К., ЕГН *****, да заплати на АД“ Д., Д. и партньори“ сумата от 1323,56лв. с ДДС, съставляваща адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗАдв за оказана безплатна правна защита на Е. Г. Г., ЕГН *****, във въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____